

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๒/๒๕๕๕

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่เพื่อรวมพรรคความหวังใหม่เข้ากับพรรคไทยรักไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ สรุปข้อเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ได้ดังนี้

หัวหน้าพรรคความหวังใหม่และหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคความหวังใหม่เข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินการทางการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามมติที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคความหวังใหม่ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ตามข้อบังคับพรรคความหวังใหม่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๕ ให้รวมพรรคความหวังใหม่เข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินการทางการเมืองและมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ ของพรรคไทยรักไทย เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ ที่เห็นชอบเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรคความหวังใหม่เข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลัก

ในคราวประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญมีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งมีคำสั่งให้แจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคความหวังใหม่และพรรคไทยรักไทยทราบ หากประสงค์จะชี้แจงเพิ่มเติมให้ยื่นต่อศาลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือ

พรรคไทยรักไทย โดยพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร หัวหน้าพรรคไทยรักไทย ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พรรคไทยรักไทย ไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคความหวังใหม่ เพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยมีพรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินการทางการเมือง แต่อย่างไร

พรรคความหวังใหม่ โดยพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น พรรคความหวังใหม่ไม่มีข้อโต้แย้งแต่ประการใด เพราะฉะนั้น ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดให้มีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง

ในคราวประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญ มีมติให้รับคำชี้แจงของพรรคไทยรักไทยและพรรคความหวังใหม่ รวมไว้ในสำนวน

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ ประกอบกับคำชี้แจงของพรรคความหวังใหม่และพรรคไทยรักไทยซึ่งชี้แจงยืนยันว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญและที่ประชุมใหญ่สามัญของทั้งสองพรรคมีมติเห็นชอบให้พรรคความหวังใหม่ รวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินการกิจการทางการเมืองแล้ว กรณีจึงเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๓ แล้ว ซึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง

เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไปนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง...”

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่เพื่อรวมพรรคความหวังใหม่ เข้ากับพรรคไทยรักไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลักตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ (๓) และมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ